

[Indenrigsministeren.]

os til midlertidige Foranstaltninger. Jeg synes dog, at det ved denne Lejlighed fortjener at mindes, at der paa et meget tidligt Tidspunkt herhjemme, omkring Aarhundredskiftet, har været tumlet med lignende Problemer, om end inden for meget, meget mere beskedne Rammer. Det var jo Lemvig-Kredsens gamle Folketingsmand, Elias Sandbæk, der var den utrættelige Talsmand for, at der i den kommunale Skatteordning burde indgaa et vist uldiggende Element gennem Midler, der tilvebragtes fra det fælles Samfund. Det var Elias Sandbæks Arbejde, der blev Baggrunden for Bestemmelsen i Skattelovene af 1903 om, at 1½ Mill. Kr. hvert Aar af Staten skulde fordeles til Kommunerne under Hensyn til Kommunernes Skatteevne. Det var selvfølgelig et i Forhold til Nutidens Problemer yderst ringe, jeg kan næsten sige ligegyldigt Beløb, men Tanken, der laa bag, var i Virkeligheden den samme som den, der ligger bag dette Forslag. De store Beløb, der i disse sidste Kriseaar ved midlertidige Love af Staten er stillet til Raadighed til Støtte for Kommunerne — det drejer sig i alt om over 60 Mill. Kr. i de sidste 5 Aar —, har jo faktisk været Udtryk for, at Tilstanden inden for Kommunerne her i Landet med Hensyn til den Ulighed, jeg her har omtalt, med uimodstaaelig Styrke har krævet en effektiv Omlægning og Udligning Kommunerne imellem, og jeg haaber, at det høje Folketing nu vil modtage dette Lovforslag med Velvilje og behandle det ud fra det Synspunkt, at vi her staar over for en af de betydningsfuldeste Opgaver inden for det kommunale Liv.

Jeg har nævnt, at dette Problem er søgt løst i en Række andre Lande. Jeg gør opmærksom paa, at der i en Bog, „Kommunale Skatteproblemer“, som er udsendt paa Foranledning af det saakaldte Provinsudvalg, og som er forfattet af cand. polit. Thorkild Kristensen, findes en kort Oversigt over de Veje, der er betraadt de forskellige Steder i Ulandet, og hvoraf ingen synes mig fuldt tilfredsstillende. Ved det Lovforslag, jeg her har fremsat, forsøger man at kombinere forskellige Elementer, der findes spredt i disse Ordninger i andre Lande.

Jeg ønsker endnu at tilføje, at det er en given Ting, at dette Lovforslags Gennemførelse ikke vil bevirke, at Ændringer i Fremtiden af de kommunale Grænser overflødiggøres. Forslagets Gennemførelse vil sikkert betyde, at en Del Indlemmelsesproblemer og Grænseflytninger kan bort-

falde, men der, hvor der ved Byerne i Kraft af den økonomiske og erhvervsmæssige Udvikling er opstaaet store sammengroede fælles Bysamfund, fælles Erhvervssamfund, som gennemskæres af gamle nedarvede Kommunegrænser, vil der, ogsaa om dette Forslag gennemføres, stadig opstaa Nødvendighed for en nøjere Sammenknytning i fælles økonomisk Interesse.

Dette Forhold er Baggrunden for det tredje Forslag, jeg skal tillade mig at fremsætte, *Forslag til Lov om økonomisk Udligning m. v. mellem Københavns Kommune og Frederiksberg og Gentofte Kommuner*. Som det vil være alle bekendt, har der i mange Aar bestaaet et uafgjort Mellemværende mellem Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune. Da i 1901 de tidligere selvstændige Kommuner Brønshøj og Valby indlemmedes i København, blev Frederiksberg liggende tilbage som en selvstændig Kommune, skønt de nyindlemmede Distrikter omslyngede Frederiksberg helt, saaledes at Frederiksberg Kommune kom til at danne denne ejendommelige Enklave inde i selve København, overalt omsluttet af København og strækkende sig lige ind til Københavns Hjerter, kun faa Minutters Gang fra Raadhuspladsen. Jeg skal selvfølgelig ikke her i Dag gennemgaa Københavns og Frederiksbergs økonomiske Historie, saaledes som den har formet sig i denne sidste Menneskealder, siden de sidste store Indlemmelser i København fandt Sted. Jeg skal blot fastslaa den Kendsgerning, at efterhaanden blev Frederiksberg, til Dels eller maaske i overvejende Grad paa Grund af en meget eksklusiv Bebyggelsespolitik fra Frederiksberg Kommunes Side, Hjemstedet for en Befolkning af en langt mere velhavende Karakter end Københavns Befolkning.

De to Kommuner, København og Frederiksberg, var baade territorielt og erhvervsmæssigt en Enhed, men gamle, nedarvede Kommunegrænser delte dem i to administrativt og finansielt set adskilte Dele. Blot ved et Blik paa et Hovedstadskort, blot ved et Blik i Befolkningsstatistikken eller i Indkomststatistikken maatte enhver med nogenlunde nøgternt Omdømme kunne sige sig selv, at det kun var et Tidsspørgsmaal, naar nedarvede Former maatte vige for det levende Livs Krav, maatte vige for Følgerne af den erhvervsmæssige og økonomiske Udvikling. Fra Københavns Side formedes efterhaanden det Krav, som ud fra territoriale og økonomiske Synspunkter ogsaa var mest nærliggende, nemlig Kravet om Indlem-